

אמרי שפר אוסף 'רס'

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אומרים קינות עד חצות (שו"ע תקנט ס"ק ג) והטעם: כדי שלא יבאו לעשות מלאכה בעת ההיא (משנ"ב תקנט ס"ק יג).

אחד היסודות דרכם מגיעים לחיי נישואין משביעי רצון הוא רגשות חיוביים - אווירה חיובית קבועה. אווירה חיובית נבנית מהסתכלות חיובית על מצבים בחיי הנישואין, היות והתחושות שלנו נוצרות בהתאם לפרשנות שאנו נותנים לחשיבה. כדאי להרגיל את עצמנו לראות את הטוב גם במה שלכתחילה נראה כביכול "פחות טוב". להיות מודעים שהבחירה כיצד לחשוב היא בידנו. ההסתכלות צריכה להיות על חצי הכוס המלאה ולא רק הריקה. על מה יש... ולא על מה אין.

אחר חצות מקלים במנהגי אבלות ויושבים על גבי ספסל (שו"ע תקנט ס"א). והטעם שמקלים : לפי שעבר כבר רוב היום (כה"ח תקנט ס"ק כ9. טעם אחר: משום שמנהג ישיבה על הארץ אינו מוזכר בתלמוד (קיצור של"ה ת"ב).

אין אומרים "הנה אל ישועתי" ושאר פסוקים אלא כשמבדילים במוצאי שבת ולא כשמבדילים ביום חול, ומתחילים מברכת הגפן (מט"א תרכד ס"ה, שש"כ פס"ב סעיף מד,) והטעם : דכיון שפסוקים אלו נאמרים לסימן טוב בתחילת שבוע וכיון שעבר יום א' מימי השבוע אין לאומרו (שו"ת ברוך השם ס"ג).

אין לובשים טלית (טושו"ע תקנה ס"א) משום שנאמר באיכה (ב יז) "בצע אמרתו" (מג"א תקנה א). ומיהו לובשים טלית קטן תחת הבגדים (שו"ע שם) והטעם : לפי שאינו נראה לעולם (עטרת צבי תקנה ס"א).

אין מניחים תפילין שחרית כמו אבל ביום א' לאבלו שאין יום מר מת"ב ותפילין נקראים "פאר" וכתוב באיכה (ב-א") השליך משמים ארץ תפארת ישראל" ותפארת זו התפילין (טור, לבוש אר"ח תקנה א)

אין עושים מי שברך לעולה לתורה, ואף לא ליולדת, או לברית המתקיימת באותו יום (כה"ח סק"מ בשם דרשות מהרי"ל).

איסטניס. היינו שמקפיד להתרחץ בכל יום ואם אינו עושה כן מרגיש ממש רע בעצמו ובנפשו ואינו סובל את זה כלל, מותר לו להתרחץ כפי הצורך לו, אמנם עדיין ימעט בכל דהו, אבל צריכים לזכור שלא כל אדם איסטניס אלא בודדים בלבד.

אישה מינקת שצריכה לאכול עוף לשיפור איכות החלב, מותרת באכילת עוף גם בט' הימים.

אם כמה אנשים גמרו מסכת ביניהם, ע"י שחילקו ביניהם, לא נקרא סעודת מצוה לעניין זה (הגריש"א).

אם לא הכין בגדים ע"י לבישה לפני ר"ח, בדיעבד מותר להניח הבגד על הרצפה ולדרוך עליו באופן שהבגד מאבד את מעלת הכיבוס או הגיהוץ, אבל סתם להניחו על הרצפה ולהגביו מיד באופן שאינו נשפע מן הארץ כלום אסור, וכן לדרוך עליהם עם גרביים [socks על שטיח] [carpet] אינו מועיל כלום.

אמר משה רבינו "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתיו", ולא כתוב שמשה רבנו יענה להם ויפתור את הדבר הקשה. מכאן ראייה שישנם דברים שדי שמספרים אותם למשה, ואפילו אם לא מקבלים תשובה עליהם, זה מרגיע את הדעת.

אפילו אם כיבסו בגדים קודם זמן איסור, אסור לבני אשכנז ללבוש בגדים מכובסים בט' הימים אלא א"כ לבשו זמן מה לפני הט' ימים. הרמ"א (יו"ד סי' שפ"ט ס"א) כתב, שעה אחת, אבל פירשו שלא דוקא שעה אחת אל א זמן מה (ש"ך שם סק"ד), והפוסקים נוקטים דחצי שעה מספיק, וכשמכין חולצה במקום החום והוא מזיע, מספיק 10 דקות כשלו בשו בחוץ.

בימים אלו עלינו לזכור שאנו נמצאים בגלות ארוכה וממושכת של קרוב לאלפים שנה. עבר קציר כלה קיץ ועדיין לא נושענו. במגילת איכה כתוב: "כל רודפיה השיגוה בין המצרים". ופירש זאת הבעל שם טוב הקדוש, באופן כזה: "כל רודפי ה' השיגו ה' בין המצרים". דהיינו, כל מי שרודף ה' ואוהב מצוותיו השיגו בין המצרים, בימים קשים אלו דווקא.

בית שנבנה ע"י ישראל והוא לא הניח בו אמה על אמה לחרובן, חייב הקונה או השוכר לקלוף שם אמה על אמה.

בשעה שאדם הולך לבית הכנסת בערב יום הכיפורים מלובש בקיטל ונרות בידו, אם יאמר לו חברו אנא בוא עמי לטייל ודאגה בליבי אשיחנה, ילך עמו. והטעם כי מה בעצם הולך אדם לעשות ביום הקדוש יום הכיפורים? תשובה. אהבת חברים זוהי תחילת התשובה "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה..".

בתשעה באב צריך להזכיר מעין המאורע בתפילה, ולכן מוסיפים בברכת "בונה ירושלים" תפילת "נחם", וחותמים "ברוך אתה.. מנחם ציון ובונה ירושלים" (טור או"ח תקנו ס"ק א)

גם בשר עוף ואפילו תבשיל של בשר או מרק עוף אסור בתשעת הימים, אבל מותר לבשל מאכל פרווה בסיר בשרי.

גם לנוהגים כמנהג ר"ת לענין זמן מוצאי שבת בכל השנה כיון שאין זה אלא חומרא, אין להם לנהוג כן בשבת זו אלא ינהגו מנהג ת"ש מיד לאחר המחצית השעה (הליכות שלמה פרק טו דבר הלכה טו, מוע"ז ח"ז סימן רנז).

דין בגדים מכובסים נוגע גם למגבות וכלי מטה [linen bed and towels] וכדומה שאסור להשתמש במכובסים בתשעת הימים, ולכן צריך להשתמש בהם לפני הט' ימים, אבל לצורך אורחים מותר לפרוס כלי מטה מכובסים.